



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. július 12.*

„Áruk szabad mozgása — A mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedések — Nemzeti tanúsítási eljárás — A nemzeti jognak való megfelelés védelme — Az EK 28. cikknek egy magánjogi tanúsító szervezetre való alkalmazhatósága”

A C-171/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Düsseldorf (Németország) a Bírósághoz 2011. április 11-én érkezett, 2011. március 30-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Fra.bo SpA**

és

a **Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) – Technisch-Wissenschaftlicher Verein**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, A. Prechal, K. Schiemann (előadó), L. Bay Larsen és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. február 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Fra.bo SpA képviseletében A. Saueracker és M. Becker Rechtsanwälte,
- a Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) – Technisch-Wissenschaftlicher Verein képviseletében C. Tellman és F.-E. Hufnagel Rechtsanwälte,
- a német kormány képviseletében T. Henze és N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek és D. Hadroušek, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a holland kormány képviseletében C. Wissels és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében G. Zavvos, G. Wilms, L. Malferrari és C. Hödlmayr, meghatalmazotti minőségben,
- az EFTA Felügyeleti Hatóság képviseletében M. Schneider és X. Lewis, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 28. cikk, az EK 81. cikk és az EK 86. cikk (2) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Fra.bo SpA (a továbbiakban: Fra.bo), egy olasz jog szerinti, különösen víz- vagy gázvezetékekhez szánt rézszerelvények gyártására és forgalmazására szakosodott társaság és a Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) - Technisch-Wissenschaftlicher Verein (a továbbiakban: DVGW), a német tanúsító szervezet között ezen utóbbi azon határozatának a tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő, amelyben a Fra.bo által gyártott és forgalmazott rézszerelvényekre vonatkozó tanúsítványt visszavonta vagy megtagadta annak meghosszabbítását.

A német jogi háttér

- 3 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből és az érintett felek észrevételeiből kitűnik, hogy a vízellátás általános feltételeiről szóló, 1980. június 20-i rendelet (Verordnung über Allgemeine Bedingungen für die Versorgung mit Wasser, BGBl. 1980., 750. o.; a továbbiakban: AVBWasserV) megállapítja a vízszolgáltató vállalkozások és ügyfelek közötti eladás általános feltételeit, amelyekről a felek szabadon eltérhetnek.
- 4 Az alapügy tényállásának időpontjában az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdése a következőképpen szólt:

„Csak olyan anyagok és eszközök alkalmazhatók, amelyek megfelelnek az elismert műszaki előírásoknak. Valamely elismert tanúsító testület jelölése (például a DIN-DVGW-, a DVGW- vagy a GS-jelölés) tanúsítja, hogy e feltételek teljesültek.”
- 5 A 2010. január 13-i rendelet (BGBl. 2010. I., 10. o.) a következőképpen módosította az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdését:

„Csak olyan anyagok és eszközök alkalmazhatók, amelyek megfelelnek az általánosan elismert műszaki szabályoknak. Az első mondatban foglalt feltételek betartását vélelmezik, ha fennáll a kifejezetten az ivóvíz területén való felhasználásra vonatkozó CE-jelölés. Amennyiben a CE-jelölést nem írták elő, a vélelem akkor is fennáll, ha a terméket vagy az eszközt valamely akkreditált ágazati tanúsító testület jelölésével, különösen a DIN-DVGW- vagy DVGW-jelöléssel látták el. Azok az anyagok és eszközök, amelyeket

 1. az Európai Gazdasági Térségről szóló egyezményben részes másik államban jogszerűen állítottak elő, vagy

2. az Európai Unió valamely másik tagállamában vagy Törökországban jogszerűen állítottak elő vagy hoztak forgalomba,

és amelyek nem felelnek meg a harmadik mondat szerinti jelölések műszaki előírásainak, – a fent megjelölt államokban végzett vizsgálatokkal és ellenőrzésekkel együtt – egyenértékűként kezelik, amennyiben ezekkel éppúgy tartósan elérik a Németországban megkövetelt védelmi szintet.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 6 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből és az érintett felek észrevételeiből kitűnik, hogy a Fra.bo egy Olaszországban letelepedett társaság, amely részszerelvényeket gyárt és forgalmaz. A részszerelvények olyan, két víz- vagy gázvezeték összekötő elemek, amelyeket a tömítettség biztosítása érdekében a végükön elasztomer tömítőgyűrűvel láttak el.
- 7 A DVGW egy 1859-ben alapított, nonprofit magánjogi szervezet, amelynek célja az alapszabálya szerint a gáz- és vízügy előmozdítása. A DVGW-t Németországban „közhasznú” szervezetként ismerik el, amely jogállást az adótörvénykönyv (Abgabenordnung) 51. és azt követő §-ai alapján azon szervezetek kapnak, amelyek tevékenysége arra irányul, hogy a közösséget materiális, spirituális vagy morális területen pártatlan módon segítsék. Alapszabálya 2. cikkének (2) bekezdése alapján a DVGW nem védi ezen ágazat gyártóinak az érdekeit.
- 8 A vizágotban körülbelül 350 szabványt dolgozott ki a DVGW. Az alapügyben a W 534 műszaki szabvány a releváns. Az ugyanis az ivóvízzel kapcsolatos termékek önkéntes tanúsításának alapjául szolgál.
- 9 A Fra.bo 1999 végén kérelmet nyújtott be a DVGW-hez az alapügyben szóban forgó részszerelvény tanúsítása iránt. A DVGW megbízta a Materialprüfungsanstalt Darmstadtot a kívánt vizsgálatok elvégzésével. Ez utóbbi az említett vizsgálatok elvégzését egy alvállalkozóra, a Cerisie Laboratorióra, egy Olaszországban letelepedett cégre bízta, amelyet nem a DVGW, hanem a hatáskörrel rendelkező olasz hatóságok hagytak jóvá. A DVGW 2000 novemberében öt évre szóló, a vizágotra érvényes megfelelő ségi tanúsítványt bocsátott ki a Fra.bo részére.
- 10 Harmadik személyek kifogásai alapján a DVGW egy kiegészítő felülvizsgálati eljárást indított, amelynek elvégzésével ismét a Materialprüfungsanstalt Darmstadtot bízta meg. Az olasz gyártó által elküldött anyaglemezeken elvégeztek egy „ózonvizsgát”, amellyel a részszerelvény elasztomer tömítőgyűrűje ózonnak való ellenállóságát vizsgálták. 2005 júniusában a DVGW közölte a Fra.bo-val, hogy az említett szerelvény nem ment át az „ózonvizsgán”, azonban – a szabályaiban előírtaknak megfelelően – három hónapon belül benyújthat egy pozitív vizsgálati jelentést. Mindazonáltal a DVGW azzal az indokkal nem fogadta el a Cerisie Laboratorio által később készített vizsgálati jelentést, hogy e vállalkozás nem egy általa jóváhagyott vizsgálólaboratórium volt. Az alapügy keretében a DVGW azért is vitatja ezt a vizsgálati jelentést, mert az tartalmilag elégtelen volt, mivel nem tünteti fel sem a teszt előírásait, sem azokat a feltételeket, amelynek az anyagot alávetették.
- 11 Időközben egy alakszerű eljárásban, amelyben a Fra.bo nem vett részt, a DVGW módosította a W534 műszaki szabványát azáltal, hogy a tanúsítandó termékek hosszabb élettartamának biztosítása érdekében bevezette az úgynevezett „3000 órás tesztet”. A DVGW által a Bíróság írásbeli kérdésére adott válaszból kitűnik, hogy a „3000 órás teszt” abból áll, hogy a részszerelvény elasztomer tömítőgyűrűjét 3000 órára 110 Celsius-fokos hőmérsékletnek teszik ki. A DVGW szabályai szerint a megfelelő ségi tanúsítványok jogosultjai kötelesek e szabvány módosításának hatálybalépésétől számított három hónapon belül a megváltozott követelmények betartásának igazolása céljából kiegészítő tanúsítást kérni. Ilyen kérelmet a Fra.bo nem nyújtott be, és részszerelvényeit nem vetette alá a „3000 órás tesztnek”.

- 12 2005 júniusában a DVGW azzal az indokkal vonta vissza a Fra.bo-tól a megfelelőségi tanúsítványát, hogy az nem nyújtott be a „3000 órás tesztre” vonatkozó pozitív vizsgálati jelentést. A DVGW azzal az indokkal utasította el e tanúsítvány meghosszabbítása iránti kérelmet is, hogy már nincs meghosszabbítandó megfelelőségi tanúsítvány.
- 13 A Fra.bo keresetet indított a DVGW ellen a Landgericht Köln előtt azzal érvelve, hogy a szóban forgó megfelelőségi tanúsítvány visszavonása és/vagy meghosszabbításának megtagadása az uniós jogba ütközik. A Fra.bo szerint a DVGW-t kötik az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezések, vagyis az EK 28. és azt követő cikkek, és e tanúsítvány visszavonása, ugyanúgy mint meghosszabbításának megtagadása jelentősen akadályozza a német piachoz való hozzáférést. A DVGW által az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdése alapján tanúsított termékek megfelelőségének vélelme miatt ugyanis gyakorlatilag lehetetlen számára a termékeit e tanúsítvány nélkül Németországban forgalmazni. Ráadásul a „3000 órás tesztnek” nincs objektív indoka, és a DVGW-nek nincs joga eleve figyelmen kívül hagyni azon laboratóriumok vizsgálati jelentését, amelyeket a Németországi Szövetségi Köztársaságtól eltérő tagállamok hatáskörrel rendelkező hatósága, azonban nem maga a DVGW hagyott jóvá. A DVGW-t továbbá vállalkozások társulásának kell tekinteni, amely a vitatott műszaki szabványok kidolgozásával sérti az EK 81. cikket is.
- 14 Magánjogi egyesületként a DVGW úgy véli, hogy nem kötik az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezések, és hogy egyedül a Németországi Szövetségi Köztársaság felelős az EK 28. cikknek az AVBWasserV 12. §-a (4) bekezdésének elfogadásával kapcsolatos esetleges megsértéséért. Következésképpen semmi akadálya nincs annak, hogy a DVGW olyan műszaki szabványokat dolgozzon ki, amelyek túlmennek a Németországi Szövetségi Köztársaságtól eltérő tagállamok szabványain, és hogy azokat a tanúsítási tevékenysége során alkalmazza. A DVGW jogosult arra is, hogy minőségi okokból csak az általa jóváhagyott vizsgálólaboratóriumokat vegye figyelembe. Továbbá szabványokat kidolgozó testületként nem folytat kartelljogi értelemben vett gazdasági tevékenységet, így az EK 81. cikk alkalmazása kizárt.
- 15 A Landgericht Köln azzal az indokkal utasította el a Fra.bo keresetét, hogy a DVGW szabadon megállapíthatja azokat a követelményeket, amelyeket a megfelelőségi tanúsítvány kibocsátásához állít. A Fra.bo e bíróság határozatával szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, hogy ugyanezen érvelés alapján arra kérje ezen utóbbit, hogy kötelezze arra a DVGW-t, hogy hosszabbítsa meg a szóban forgó szerelvények megfelelőségi tanúsítványát, és fizessen 1 000 000 EUR összegű kártérítést és annak kamatát.
- 16 Mivel az Oberlandesgericht Düsseldorfnak kétsége támadt az áruk szabad mozgására és a vállalkozások közötti kartellekre vonatkozó rendelkezéseknek a DVGW tevékenységeire történő alkalmazhatóságát illetően, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az adott esetben az EK 86. cikk (2) bekezdésével [...] összefüggésben értelmezett EK 28. cikket [...], hogy azok a magánjogi intézmények, amelyeket bizonyos területre vonatkozó műszaki szabványok kidolgozása céljából, valamint termékeknek e műszaki szabványok alapján való tanúsítása érdekében alapítottak, a műszaki szabványok kidolgozása, valamint a tanúsítási eljárás során akkor vannak kötve a megjelölt rendelkezésekhez, ha a nemzeti jogalkotó kifejezetten a tanúsítvánnyal ellátott termékeket tekinti a törvénnyel összhangban állónak, és ezért a gyakorlatban az ilyen tanúsítvánnyal nem rendelkező termékek forgalmazása legalábbis jelentős nehézségekbe ütközik?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az EK 81. cikket [...], hogy az első kérdésben megjelölt, műszaki szabványok kidolgozása és termékeknek e műszaki szabványok alapján való tanúsítása területén működő magánjogi intézmény tevékenysége »gazdasági« jellegűnek minősül, ha az intézményt vállalkozások irányítják?

Az előző részkérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az EK 81. cikket, hogy a műszaki szabványok vállalkozások társulása általi kidolgozása és a társulás által e szabványok alapján végzett tanúsítás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, ha a valamely tagállamban jogszerűen előállított és forgalmazott termék az importáló tagállamban nem vagy csak jelentős nehézségekkel forgalmazható, mivel az nem felel meg a műszaki szabvány által támasztott követelményeknek, és az efféle tanúsítvány nélküli forgalmazás a műszaki szabvány kiemelkedő piaci térnyerésére és a nemzeti jogalkotó által elfogadott azon jogszabályra figyelemmel, amelynek alapján a vállalkozások társulásának tanúsítványa a törvényi követelmények betartását tanúsítja, aligha lehetséges, és ha a műszaki szabvány, amennyiben azt közvetlenül a nemzeti jogalkotó fogadta volna el, az áruk szabad mozgása elvének megsértése miatt nem lenne alkalmazható?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 17 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az EK 28. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy az alkalmazandó egy magánjogi szervezet által végzett szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységekre, amennyiben a nemzeti jogi szabályozás az e szervezet által tanúsított termékeket a nemzeti jognak megfelelőnek tekinti, és hogy ez azzal jár, hogy korlátozza azon termékek forgalmazását, amelyek nem rendelkeznek az említett szervezet tanúsítványával.
- 18 Mindenekelőtt nem vitatott, hogy az alapügyben szóban forgó részszerelvény a 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 447. o.) módosított, az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv (HL L 40., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 296. o.; a továbbiakban: 89/106 irányelv) értelmében vett „építési termék”, amely nem tartozik az ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében vett harmonizált szabvány vagy európai műszaki engedély, illetve uniós szinten elismert nemzeti műszaki előírás hatálya alá.
- 19 Márpedig a 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében nem szereplő építési termékekkel kapcsolatban ugyanezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok területükön abban az esetben engedélyezik e termékek forgalomba hozatalát, ha e termékek megfelelnek az EK-Szerződéssel összhangban lévő nemzeti előírásoknak, feltéve hogy az európai műszaki előírások másként nem rendelkeznek.
- 20 Így a harmonizált vagy uniós szinten elismert műszaki előírások hatálya alá nem tartozó építési termék piacán történő forgalomba hozatalt szabályozó nemzeti rendelkezéseknek – amint egyébként a 89/106 irányelvben is szerepel – összhangban kell lenniük a Szerződésből eredő kötelezettségekkel, és különösen az áruk szabad mozgásának az EK 28. cikkben és EK 30. cikkben foglalt elvével (lásd ebben az értelemben a C-227/06. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2008. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-46. o.] 34. pontját).

- 21 Először is meg kell vizsgálni, hogy – amint az alapügy felperese érvel – az EK 28. cikk alkalmazandó-e egy magánjogi szervezet által végzett szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységekre olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van.
- 22 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a tagállamok minden olyan szabályozását, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja a Közösségen belüli kereskedelmet, mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni, és mint ilyen az EK 28. cikk szerinti tilalom alá tartozik (a 8/74. sz. Dassonville-ügyben 1974. július 11-én hozott ítélet [EBHT 1974., 837. o.] 5. pontja, a C-270/02. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-1559. o.] 18. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 40. pontja). Így önmagában az a tény, hogy az importórt visszatartják attól, hogy a szóban forgó árukat behozza vagy forgalomba hozza az érintett tagállamban, az áruk szabad mozgása akadályozásának minősül (a C-286/07. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2008. április 24-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-63. o.] 27. pontja).
- 23 Hasonlóképpen a Bíróság úgy határozott, hogy valamely tagállam nem teljesíti az EK 28. cikkből és EK 30. cikkből eredő kötelezettségeit, amennyiben érvényes indokolás nélkül arra készíti azon gazdasági szereplőket, akik a területén kívánnak egy másik tagállamban jogszerűen gyártott és/vagy forgalmazott építési terméket forgalomba hozni, hogy szerezzenek be nemzeti megfelelőségi jelöléseket (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítéletet), vagy amennyiben nem veszi figyelembe a más tagállamok által kibocsátott típus-jóváhagyási tanúsítványokat (lásd ebben az értelemben a C-432/03. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2005. november 10-én hozott ítéletet [EBHT 2005., I-9665. o.]).
- 24 Nem vitatott, hogy a DVGW egy nonprofit magánjogi szervezet, amelynek a tevékenységeit nem finanszírozza a Németországi Szövetségi Köztársaság. Ezenkívül nem vitatott, hogy e tagállam nem gyakorol döntő befolyást a DVGW szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységeire, bár ezen utóbbi tagjainak egy része közjogi szerv.
- 25 A DVGW azzal érvel, hogy tekintettel a magánjogi jellegére, az EK 28. cikk rá nem alkalmazandó. A többi érintett fél úgy véli, hogy a magánjogi szervezetek bizonyos körülmények között kötelezhetők az áruk EK 28. cikkben biztosított szabad mozgásának a tiszteletben tartására.
- 26 Meg kell tehát vizsgálni, hogy figyelembe véve többek között azt a jogszabályi és szabályozási hátteret, amelyben egy olyan magánjogi szervezet, mint a DVGW a tevékenységét végzi, e tevékenység ugyanolyan alapon vezethet-e az áruk szabad mozgásának akadályozásához, mint az állami intézkedések.
- 27 Márpedig a jelen esetben először is meg kell jegyezni, hogy a német jogalkotó az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdésében megállapította, hogy a DVGW által tanúsított termékek megfelelnek a nemzeti jognak.
- 28 Másodsor az alapügy felperesei között nem vitatott, hogy a DVGW az egyetlen szervezet, amely az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdése értelmében véve elvégezheti az alapügyben szóban forgó részszelvények tanúsítását. Más szóval az ilyen termékek esetében egyedül a DVGW-nél lehet megszerezni a megfelelőségi tanúsítványt.
- 29 A DVGW és a német kormány valóban említette a DVGW általi tanúsításon kívüli más eljárás fennállását, amely abból áll, hogy egy szakértőt bíznak meg a termék műszakilag elismert szabályoknak való, az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdése értelmében vett megfelelőségének a vizsgálatával. A Bíróság által feltett írásbeli és szóbeli kérdésekre adott válaszokból azonban kitűnik, hogy e másik

eljáráshoz egyrészt az ilyen szakértő munkáját szabályozó egyedi eljárási szabályok hiányához kapcsolódó közigazgatási nehézségek és másrészt az egyéni szakértő igénybevételének további költségei miatt alig vagy egyáltalán nem folyamodnak.

- 30 Harmadszor a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a gyakorlatban a DVGW tanúsítványának a hiánya jelentősen akadályozza az érintett termékek német piacon való forgalmazását. Ugyanis, bár az AVBWasserV csupán a vízszolgáltató vállalkozások és ügyfelek közötti eladás általános feltételeit állapítja meg, amelyektől a felek szabadon eltérhetnek, az iratokból kitűnik, hogy gyakorlatilag szinte valamennyi német fogyasztó csak a DVGW által tanúsított részszelvényeket vásárolja.
- 31 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy egy olyan szervezet, mint a DVGW, többek között annál fogva, hogy felhatalmazással rendelkezik a termékek tanúsítására, valójában ő bír az olyan termékek német piacra történő belépése szabályozásának a jogkörével, mint az alapügyben szóban forgó részszelvények.
- 32 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EK 28. cikket úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazandó egy magánjogi szervezet által végzett szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységekre, amennyiben a nemzeti jogi szabályozás az e szervezet által tanúsított termékeket a nemzeti jognak megfelelőnek tekinti, és hogy ez azzal jár, hogy korlátozza azon termékek forgalmazását, amelyek nem rendelkeznek az említett szervezet tanúsítványával.

A második kérdésről

- 33 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság csak abban az esetben teszi fel a második kérdést, ha az első kérdésre a válasz nemleges, így azt nem kell megválaszolni.

A költségekről

- 34 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az EK 28. cikket úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazandó egy magánjogi szervezet által végzett szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységekre, amennyiben a nemzeti jogi szabályozás az e szervezet által tanúsított termékeket a nemzeti jognak megfelelőnek tekinti, és hogy ez azzal jár, hogy korlátozza azon termékek forgalmazását, amelyek nem rendelkeznek az említett szervezet tanúsítványával.

Aláírások